

EJNAR DÝGGVE

Rođen 17. listopada 1887. u Liepaji u Lotiškoj Sovjetskoj Socijalističkoj Republici. Direktor je Ny-Carlsberg fonda u Københavnu i pravi član Danske akademije znanosti (Kongelige Danske Videnskabernes Selskab). Dne 12. lipnja 1948. izabran je za člana dopisnika Jugoslavenske akademije u Odjelu za filozofiju i društvene nauke.

Gimnaziju je svršio u Helsinkiju, a filozofiju (arheologiju) i arhitekturu u Danskoj akademiji lijepih umjetnosti godine 1908. Član je Danske akademije lijepih umjetnosti. Počasni je doktor Sveučilišta u Oslu, Sveučilišta u Beogradu, počasni je član Hrvatskoga društva Bihać u Splitu, Hrvatskoga starinaruskog društva u Kninu itd.

Godine 1922.—23. došao je kao član danske arheološke misije prvi put u Solin, gdje je uz J. Brøndsteda i Fr. Weilbacha vršio iskopavanja cemeterijalne bazilike petorice mučenika u Kapljuču i antiknog teatra u Saloni. Napose se bavio proučavanjem topografije Salone i okolice.

Svoja istraživanja, započeta u Dalmaciji, proširio je Dyggve i na Etoliju, Akarnaniju, Epir i Albaniju.

Od 1929. do 1932. stalno je boravio u Solinu i u Dalmaciji. Četiri godine vršio je kao arhitekt-konzervator splitskoga Arheološkog muzeja iskopavanja u Solinu, Ninu, kninskoj okolici i Dubrovniku. U to vrijeme snima i antikni teatar u Stobima. Važna su njegova otkrića o genezi starokršćanske bazilike i doprinos pitanju »anastasis«. Svoja proučavanja starokršćanske arhitekture proširuje i na Rumuniju, Mađarsku i Bugarsku.

Proučavanje naše arhitekture iz doba narodnih vladara u Dalmaciji odvodi ga na studij crkvene arhitekture ranoga srednjeg vijeka u Italiji i Španiji. Danska vlada mu je povjerila reviziju starih iskopina u etolskom Kalidonu, gdje je postigao potpuno nove rezultate. Isto tako mu je uprava Carlsberg-fonda povjerila objavljivanje ranijih danskih iskopina na akropoli Lindosa na otoku Rodosu.

Uzorna su njegova istraživanja u Solunu, gdje je u gusto naseljenom gradu, oštromnim kombinacijama i kopanjem u dvorištima i po ulicama, uspio da točno utvrdi floris Galerijeve Mađarske palače. Za vrijeme rata kopao je grobove danskih vladara iz X. i XI. vijeka u Jellingu, koja su unijela novoga svijetla u povijest Vikinga.

Novo preuredena Galerija starih majstora

Posljednjih dvadeset godina učestvovao je gotovo na svim međunarodnim kongresima arheologije, bizantologije i povijesti umjetnosti kao predstavnik danskog Ministarstva prosvjete, Narodnog muzeja, Gliptoteke, Danske akademije umjetnosti ili Danske akademije znanosti.

Popis djela

1. Ostadriatisk arkitektur. »Architekten« XXIV, 1922.
2. Salona Christiana, Atti del III. Congresso di arch. cristiana, p. 237.—254.
3. Die altchristlichen Kultbauten an der Westküste der Balkanhalbinsel, Atti del IV. Congresso di arch. cristiana, p. 391.—414.
4. Basilica scoperta, un nouveau type d'édifice cultuel paléochrétien, na istom mjestu, p. 415.—431.
5. Ein Mausoleum des frühen IV. Jahrh. in Salona, Serta Hoffilleriana, zagrebački Arh. vjesnik XIX—XXI.
6. Das Mausoleum von Marusinac und sein Fortleben, Bulletin bulgarskog Arh. instituta X, 1926.
7. Recherches à Salone, sv. I, København (uz Brønsteda), 1928.
8. O crkvi sv. Petra u Priku. Vjesnik za arh. i hist. dalmatinsku, LI.
9. Neue Untersuchungen bezüglich des Überganges über den Jaderfluss bei Salona, Šišićev zbornik, 1929.
10. Appendice k članku O. Skoka, Les origines de Raguse, Slavia, Prag 1930.
11. Über Särge aus Holz und Holzbahren in Salona. Vjesnik za arh. i hist. dalmatinsku, L.
12. Porta Suburbia I. Starinar VI, 1931.
13. Eigentümlichkeiten und Ursprung der frühmittelalterlichen Architektur in Dalmatien, Résumés XIII. intern. kongresa za hist. umjetnosti, Stockholm 1932.
14. Recherches à Salone, sv. II, København (uz prilog Fr. Weilbacha), 1933.
15. Le forum de Salona. Revue archeol., 1933.
16. Dalmatinske Centralbypinger. Tidskrift för Kondstrutenskap, 1933.
17. Das Heroon von Kalydon (suradnici F. Paulsen i K. Rhomaios), København 1934.
18. Das Mausoleum in Pécs, ein altchristliches Heroon, Pannonia I, 1935.
19. Den senantike Faellescene belyst ved teatrot i Stobi og ved diptychonfremstillinger, København 1938.
20. Forschungen in Salona III. Der Altchristliche Friedhof Marusinac, obradili E. Dyggve i R. Egger, Beč 1939.
21. Compte rendu succinct des fouilles de Thessalonique, 1939. Riv. di archeol. cristiana, 1939.
22. Die Frage der »Basilica Anastasis«. Bericht über den VI. int. Kongress für Archäologie, Berlin 1939.

23. A Lectern in the Ny-Carlsberg Glyptothek, Collections of the Ny-C. Gl. 2, 183—210, København 1939.
24. Probleme des altchristlichen Kultbaues. Z. für Kirchengeschichte 59, 1940.
25. Dodonaiske problemer (Festkrift til F. Paulsen), København 1941.
26. Ausgrabungen in Thessaloniki. Gnomom XVII, 1941.
27. Kurzer vorläufiger Bericht über die Ausgrabungen in Palastviertel von Thessaloniki, Laureae Aquincenses II, Budimpešta 1941.
28. Gravkirken i Jerusalem. København 1941.
29. A sarcophagus lid with a tricliniarch. København 1942.
30. Les fouilles du Musée National au tertre sud à Jelling. Acta Archeologica, 1942.
31. Udgravningen i Jelling. Nationalmuseets Arbeidermark, 1942.
32. Ravennatum Palatium sacrum. København 1942.
33. Jelling og nordisk Arkitekturogfatteln. Vejb Arutto historiske Aarbog 1943.
34. Dødekult, Kaizrkult og basilika, 1943.
35. Recherches et explorations archéologiques danoises dans la péninsule des Balkans, en Egypte et dans le Proche Orient. Le Nord, revue internat. des pays du Nord, 1943.
36. Via Quintana og Diokletianspaladets planuseum I, 1947.
37. Das Laphrion, der Tempelbezirk von Kalydon, 1948.